

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky fond regionálneho rozvoja

ÚRAD PODPRESEDU VLÁDY SR
PRE INVESTÍCIE
A INFORMATIZÁCIU

Úrad splnomocnenca vlády SR
pre rozvoj občianskej spoločnosti

SPRÁVA Z PRIESKUMU MEDZI ČLENMI MONITOROVACÍCH VÝBOROV A PRACOVNÝCH SKUPÍN S ODPORÚČANIAMÍ PRE CKO

Autori: Tina Gažovičová, Danica Hullová

OBSAH

1. METODICKÝ RÁMEC PRE FUNGOVANIE A VÝKON ČLENOV MONITOROVACÍCH VÝBOROV.....	2
2. STRUČNÉ ZHRNUTIE PRIESKUMU	3
3. ANALÝZA DÁT - PRIESKUM MEDZI ČLENMI MONITOROVACÍCH VÝBOROV OP/ EŠIF	5
4. NÁVRHY A ODPORÚČANIA	22

RESUME

Na prelome mesiacov jún a júl 2017 (23.06.-19.07.2017) prebiehal **Prieskum fungovania a výkonu členov monitorovacích výborov**. V rámci prieskumu bolo oslovených 342 respondentov, členov monitorovacích výborov (MV). Vyplnené dotazníky zaslalo 98 respondentov, čo predstavuje 28,65 % návratnosť.

Do prieskumu boli zapojení členovia Národného monitorovacieho výboru (NMV) a členovia 11 MV operačných programov (OP) Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF): OP Efektívna verejná správa, Integrovaný regionálny operačný program, OP Integrovaná infraštruktúra, OP Kvalita životného prostredia, OP Ľudské zdroje, OP Program rozvoja vidieka, OP Program spolupráce Interreg V-A SK AT, OP Program spolupráce Interreg V-A SK-CZ, OP Rybné hospodárstvo, OP Technická pomoc, OP Výskum a inovácie.

Prieskum sledoval viacero aspektov fungovania a výkonu členov monitorovacích výborov. Respondenti odpovedali na okruh otázok týkajúcich sa fungovania monitorovacieho výboru, napr. čo je ich hlavná motivácia pre účasť v rámci MV, čo považujú za kľúčové pre reálnu participáciu členov monitorovacieho výboru na monitorovaní operačného programu, ako hodnotia mieru svojho zapojenia na príprave a monitorovaní národných projektov, ako hodnotia mieru informovanosti o stave implementácie operačného programu, ako hodnotia možnosti preskúmania vykonávania OP prostredníctvom MV, ako hodnotia úroveň komunikácie s riadiacim orgánom, aká je ich účasť na zasadnutiach MV, resp. dôvody neúčasti, ako hodnotia osobnú mieru aktivity v rámci MV, ako sú zohľadňované ich pripomienky v rámci MV, aké majú návrhy na zlepšenie fungovania monitorovacích výborov.

1. METODICKÝ RÁMEC PRE FUNGOVANIE A VÝKON ČLENOV MONITOROVACÍCH VÝBOROV

Systém riadenia Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „Systém riadenia EŠIF“), ver.6

Systém riadenia EŠIF vymedzuje fungovanie a výkon členov monitorovacích výborov, stanovením základných funkcií MV.

Časť 1 Spoločné ustanovenia

1.3 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly EŠIF

1.3.2 Subjekty zapojené do riadenia a kontroly na programovej úrovni

1.2.2.3. Monitorovací výbor

1.3.2.3.1 Funkcie monitorovacieho výboru

1. MV zasadá aspoň raz za kalendárny rok a **preskúma vykonávanie OP a pokrok dosiahnutý pri plnení jeho cieľov**. Pri tom zohľadňuje finančné údaje, spoločné a špecifické ukazovatele výsledkov a výstupov týkajúce sa OP, vrátane zmien v hodnotách ukazovateľov výsledkov, resp. výstupov a pokroku pri plnení kvantifikovaných cieľových hodnôt a čiastkových cieľov ukazovateľov vybraných do výkonnostného rámca a podľa potreby výsledky kvalitatívnych analýz. **MV skúma všetky otázky, ktoré ovplyvňujú výkonnosť OP vrátane záverov z preskúmania výkonnosti**. MV sa aktívne **podieľa na posudzovaní a schvaľovaní zámerov národných projektov**, a ak ide o prijímateľa podľa ods. 1 písm. c) a d) zákona o príspevku z EŠIF, spolu so zámerom národného projektu sa podieľa aj na schvaľovaní prijímateľov v súlade s § 26 zákona o príspevku z EŠIF a následne na monitorovaní národných projektov.
2. MV **poskytuje konzultácie**, a ak to považuje za vhodné, vydáva stanovisko ku každej zmene OP, ktorú navrhol RO.
3. MV môže RO **predkladať pripomienky týkajúce sa vykonávania a hodnotenia OP, vrátane opatrení súvisiacich so znižovaním administratívnej záťaže prijímateľov a poskytovateľov**. MV **monitoruje opatrenia prijaté** v nadväznosti na jeho pripomienky.
4. MV **skúma a vyjadruje sa** najmä k (neplatí pre OP RH):
 - a) **výkonnosti OP** vzhľadom na výkonnostný rámec stanovený v príslušnom OP;
 - b) **pokroku** dosiahnutom pri plnení plánu hodnotení a následným opatreniam prijatým vzhľadom na zistenia hodnotení;
 - c) realizácii **komunikačnej stratégie**;
 - d) realizácii veľkých projektov (ak relevantné);
 - e) vykonávaniu spoločných akčných plánov (ak relevantné);
 - f) dosiahnutému **pokroku v rámci realizácie projektov a opatreniam na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami a nediskriminácie**, vrátane prístupu pre osoby so zdravotným postihnutím;
 - g) dosiahnutému pokroku v rámci realizácie projektov a **opatreniam na presadzovanie udržateľného rozvoja**;
 - h) situácii, ak uplatniteľné ex ante kondicionality nie sú splnené k dátumu predloženia PD a OP, pokroku pri plnení opatrení na splnenie uplatniteľných ex ante kondicionalít;
 - i) pokroku v implementácii finančných nástrojov (ak relevantné);
 - j) pokroku v implementácii globálnych grantov (ak relevantné);
 - k) **ročnému indikatívnemu plánu výziev OP**;
 - l) **realizácii národných projektov** (ak relevantné).

5. MV skúma a schvaľuje (neplatí pre OP RH):
 - a) **metodikú a kritériá použité pri výbere projektov a ich zmeny;**
 - b) **zoznamy národných projektov a zámery národných projektov a ich zmeny** podľa kapitoly 3.4.1 (ak na tieto účely nebola zriadená komisia pri MV);
 - c) **výročné a záverečné správy o vykonávaní OP;**
 - d) plán hodnotenia OP a všetky zmeny tohto plánu vrátane prípadov, keď ide o súčasť spoločného plánu hodnotenia;
 - e) **komunikačnú stratégiu** pre OP a všetky zmeny tejto stratégie;
 - f) všetky návrhy RO na zmenu OP pred ich oficiálnym zaslaním EK.
6. MV OP RH overuje výsledky OP a efektívnosť jeho vykonávania. MV na tento účel:
 - a) do šiestich mesiacov od rozhodnutia o schválení programu schvaľuje kritériá pre výber financovaných operácií, pričom výberové kritériá a sa upravujú podľa potrieb programovania;
 - b) skúma činnosti a výstupy v súvislosti s plánom hodnotenia programu;
 - c) skúma činnosti programu v súvislosti s plnením osobitných ex ante kondicionalít;
 - d) skúma a schvaľuje výročné správy o vykonávaní pred ich zaslaním Komisii;
 - e) skúma opatrenia na podporu rovnosti medzi mužmi a ženami, rovnakých príležitostí a nediskriminácie vrátane dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím.

2. STRUČNÉ ZHRNUTIE PRIESKUMU

Prieskum bol zameraný na zistenie názorov a postojov členov monitorovacích výborov (MV) OP/ EŠIF. Respondenti odpovedali na okruh otázok týkajúcich sa fungovania monitorovacieho výboru, napr. čo je ich hlavná motivácia pre účasť v rámci MV, čo považujú za kľúčové pre reálnu participáciu členov monitorovacieho výboru na monitorovaní operačného programu, ako hodnotia mieru svojho zapojenia na príprave a monitorovaní národných projektov, ako hodnotia mieru informovanosti o stave implementácie operačného programu, ako hodnotia možnosti preskúmania vykonávania OP prostredníctvom MV, ako hodnotia úroveň komunikácie s riadiacim orgánom, ako hodnotia osobnú mieru aktivity v rámci MV, ako sú zohľadňované ich pripomienky v rámci MV, aké majú návrhy na zlepšenie fungovania monitorovacích výborov a pod.

Prieskum sa realizoval v júni 2017 podobou online dostupných anonymných dotazníkov. Dotazník vyplnilo spolu 98 respondentov. Návratnosť v jednotlivých OP bola rôznorodá, od 20% po 76,9% (viď Tab.č.1).

Do prieskumu boli zapojení členovia Národného monitorovacieho výboru (NMV) a členovia 11 MV operačných programov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF): OP Efektívna verejná správa, Integrovaný regionálny operačný program, OP Integrovaná infraštruktúra, OP Kvalita životného prostredia, OP Ľudské zdroje, OP Program rozvoja vidieka, OP Program spolupráce Interreg V-A SK AT, OP Program spolupráce Interreg V-A SK-CZ, OP Rybné hospodárstvo, OP Technická pomoc, OP Výskum a inovácie.

Respondenti mali v rámci prieskumu možnosť výberu z pripravených odpovedí, s možnosťou zaradenia vlastnej odpovede; možnosť hodnotiť jednotlivé témy v rámci 5 bodovej hodnotiacej škály ako aj možnosť formulovania vlastných odpovedí.

Postrehy z vyhodnotenia Prieskumu stavu a fungovania MV

- Do prieskumu sa zapojilo **28,65 % členov** MV z 11 OP a NMV;
- Zapájali sa predovšetkým respondenti, ktorí sú **členmi MV menej ako tri roky (73,4%)**;
- **Hlavnou motiváciou** pre členov a členky MV sú **informovanosť o implementácii operačného programu** (túto odpoveď zvolilo 53 respondentov, čo je viac než polovica) a **možnosť aktívne ovplyvniť monitorovanie operačného programu** (47 respondentov, avšak pri vyhodnotení odpovede „iné“ sa 4 odpovede týkali skôr aktívneho ovplyvňovania monitorovania OP).
- Pri sebahodnotení vlastnej aktivity ako členov MV sa cca **1/3 členov MV hodnotila ako neaktívna**. Neukázala sa žiadna korelácia medzi typom zamestnaním a miere aktivity v MV.
- Pri zhodnotení **prijímania pripomienok** v rámci MV má viac ako 66% **pozitívne, resp. skôr pozitívne skúsenosti**. Štvrtina (26 z 98) zatiaľ žiadne pripomienky nepodávala.
- Pri hodnotení otázky týkajúcej sa ďalšieho **rozšírenia činnosti** monitorovacieho výboru, takmer dve tretiny respondentov sa vyjadrili, že o ďalšie rozšírenie činnosti monitorovacieho výboru **nemajú záujem**.
- Pri hodnotení **miery informovanosti** respondenti hodnotili mieru informovanosti vo vzťahu k trom aspektom operačných programov; (1) o stave implementácie OP; (2) k synergickým efektom medzi jednotlivými OP; (3) k synergickým efektom v rámci svojho OP. **Najviac pozitívnych hodnotení** (známky 1 a 2) respondenti uviedli vo vzťahu **k informovanosti o stave implementácie OP**. **Najmenšia miera informovanosti** sa ukázala byť pri **synergických efektoch medzi jednotlivými OP**.
- Vnímanie zmeny týkajúcej sa **zvýšenia počtu zástupcov hospodárskych a sociálnych partnerov a subjektov**, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, v monitorovacích výboroch vníma **pozitívne vyše dve tretiny respondentov**.
- Pri vyhodnotení vlastných návrhov a pripomienok členov MV sa väčšina vyjadrovala **k posilneniu informovanosti**:
 - o priebežné informácie o stave implementácie OP,
 - o informácie o vyhlasovaných DoP výziev,
 - o informácie o výstupoch práce pracovných skupín, komisií pri MV,
 - o posilnenie neformálnej komunikácie pri prejedávaní dôležitých tém.

V prípade posilnenia, resp. rozšírenie činnosti MV, navrhli respondenti nasledovné činnosti:

- Zapojenie do procesu **schvaľovania národných projektov** nielen ich projektových zámerov.
- Účasť pri definovaní **tém a kľúčových partnerov pre národné projekty**;
- **Väčšia informovanosť o národných projektoch** vo fáze ich schvaľovania.
- Aktívna účasť na **monitoringu národných projektov**.
- Skúmanie **výsledkov implementácie na mieste**.
- Účasť na **príprave výziev pre DoP**.
- **Byť informovaní** o príprave výziev pre DoP, v prípade potreby **participovať na tvorbe výziev**.
- Podrobnejšia informovanosť **o zrealizovaných projektoch, o ich výsledkoch**.
- **Analýza časových sklzov** v harmonograme jednotlivých výziev.
- Účasť na schvaľovaní konkrétnych **projektových opatrení**.
- Informovanie o odstraňovaní problémov pri implementácii EŠF (zverejnených vo výročných správach).
- Hlbšie posudzovať **vplyv a dopad OP a EŠF na rozvoj regiónov**.

- Zjednodušovanie administrácie a riadenia OP.
- Stanoviská k riadiacej dokumentácii OP.
- Diskusia o témach, ako sú **korupcie, klientelizmu** a pod.

Respondenti mali možnosť vyjadriť v dotazníku aj vlastné návrhy a pripomienky:

- Aktívne **informovanie zo strany RO aj mimo zasadnutí MV**. Zasielanie napr. štvrtročných správ o implementácii, ako aj výhľad aktivít v rámci implementácie OP na najbližší štvrtrok.
- **RO by pred zasadnutím MV mohol predrokovať, resp. nájsť konsenzus s kľúčovými subjektami** ako je Európska komisia, sprostredkovateľské orgány, ZMOS, zapojení partneri, CKO, CO, OA atď. Samotný monitorovací výbor by sa tak venoval výlučne problémovým bodom, v ktorých nenastala zhoda pri predrokovani, s cieľom zefektívniť činnosť MV a predísť dlhým nekonštruktívnym rozpravám.
- Participatívne zapájanie socioekonomických partnerov do procesu **prípravy a tvorby výziev**.
- Vytvoriť/budovať možnosť on-line meetingov a hlasovaní, ktoré budú oproti per-rollam obohatené diskusiami.
- **Zverejňovanie všetkých výstupov MV z OP** (vrátane pripomienok členov MV a ich vyhodnotenia).
- Zlepšiť informovanosť o schvaľovaní **národných projektoch a vyhlasovaní výziev pre DoP**.
- Zlepšiť informovanosť o **činnosti pracovných skupín** a komisií pod MV.
- Zlepšiť informovanosť o **práci na uplatnení horizontálnych princípov**.

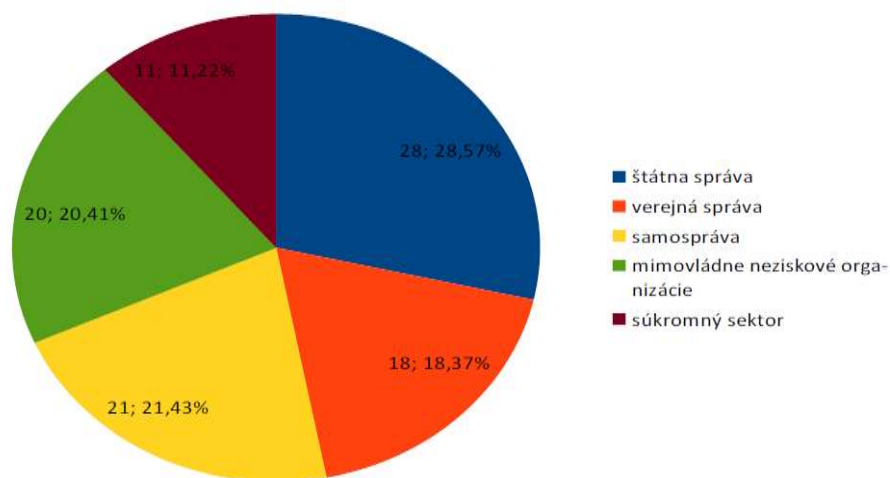
3. ANALÝZA DÁT - PRIESKUM MEDZI ČLENMI MONITOROVACÍCH VÝBOROV OP/ EŠIF

1. Informácie o respondentoch

Respondenti podľa zamestnania

Najviac respondentov bolo zo štátnej správy (28 z 98, t.j. 28,6%), najmenej zo súkromného sektora (11 z 98, t.j. 11,2%)

Graf č. 1: Otázka „V ktorej oblasti prevažne pracujete?“

Respondenti podľa výborov

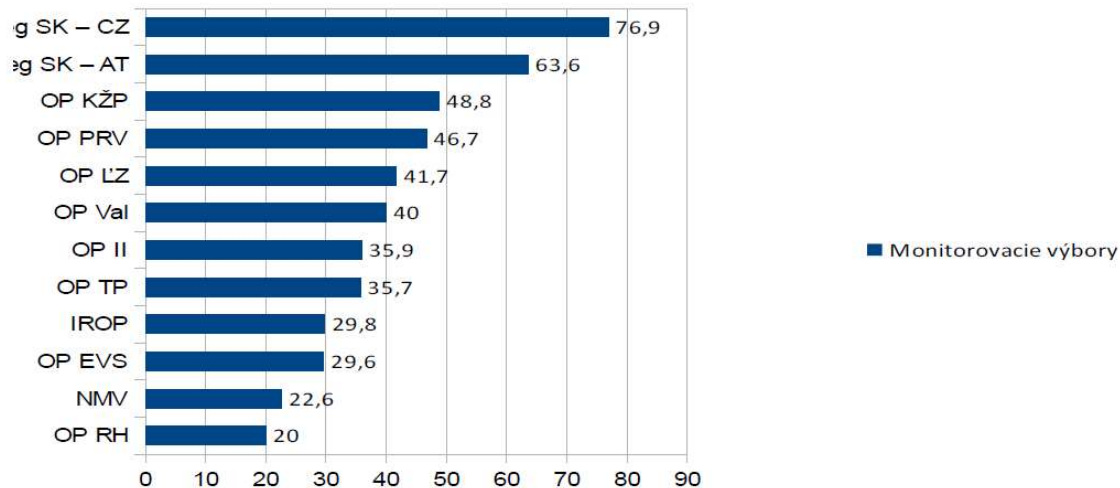
Respondenti zastupujú spolu 12 rôznych výborov, pričom niektorí zasadaajú vo viacerých výboroch súčasne.

Tabuľka č.1: Počet a podiel respondentov z jednotlivých OP

	Počet členov/ pozorovateľov	Počet respondentov ¹	Podiel
OP Val	70	28	40,0%
NMV	53	12	22,6%
IROP	47	14	29,8%
OP KŽP	41	20	48,8%
OP II	39	14	35,9%
OP LZ	36	15	41,7%
OP PRV	30	14	46,7%
OP RH	30	6	20,0%
OP EVS	27	8	29,6%
OP TP	14	5	35,7%
OP INTERREG SK - AT	5 / 6	7	63,6%
OP INTERREG SK - CZ	7 / 6	10	76,9%

Poznámka: Stav počtu členov platný do 30.6.2017

Graf č. 2: Podiel účastníkov prieskumu v jednotlivých OP (v %)

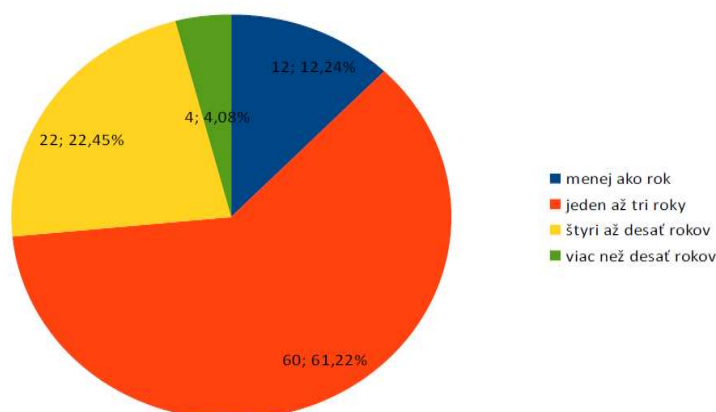

Respondenti podľa dĺžky pôsobenia v výboroch

Väčšina respondentov, až 61,2%, pôsobí vo výbore jeden až tri roky. 12,2% respondentov je vo výbore menej než rok. Skupina služobne najmladších nemá vo svojich názoroch žiadne spoločné znaky. Súčet môže prevýšiť celkový počet respondentov prieskumu, lebo viacerí sú členmi viacerých OP súčasne.

¹ Súčet môže prevýšiť celkový počet respondentov prieskumu, lebo viacerí sú členmi viacerých OP súčasne.

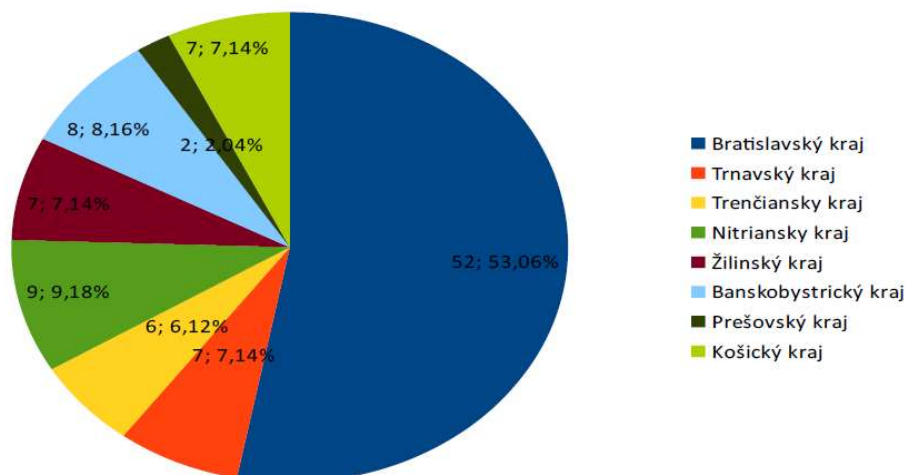
Graf č. 3: Otázka „Ako dlho ste členom/kou MV / NMV? (V prípade viacerých možností, uveďte najdlhšie pôsobenie.)“

Respondenti podľa kraja

V regionálnom rozdelení dominoval Bratislavský kraj, z ktorého pochádzala viac než polovica respondentov (52 z 98). Medzi ostatnými krajinami je rozdelenie relatívne rovnomerné, zo žiadneho iného kraja nepochádza viac než deväť respondentov.

Graf č. 4: Otázka „V ktorom kraji prevažne pracujete?“

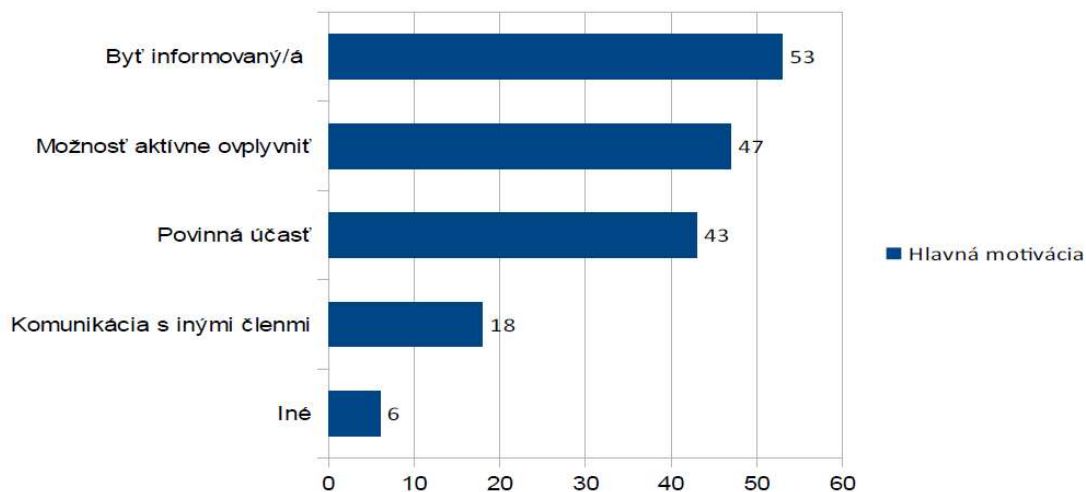

2. Informácie o postojoch a názoroch respondentov

Motivácie pre účasť v MV

Hlavnou motiváciou pre členov a členky je informovanosť o implementácii operačného programu. Pri otázke s predvolenými možnosťami túto odpoveď zvolila viac než polovica respondentov. Viac než 40 respondentov z 98 vybralo možnosti aktívne ovplyvniť monitorovanie operačného programu a odpoveď, že sa zúčastňujú povinne v rámci svojej pracovnej náplne. Necelá pätina respondentov uviedla, že medzi hlavné dôvody patrí možnosť komunikácie s inými členmi MV. (Otázka umožňovala najviac dve odpovede.)

Graf č. 5: Otázka „Čo je Vaša hlavná motivácia pre účasť v monitorovacom výbore (MV / NMV)? (Vyberte prosím najviac dve možnosti.)“

Respondenti mali možnosť uviesť aj inú odpoveď. Medzi nimi sa vyskytli nasledujúce zdôvodnenia:

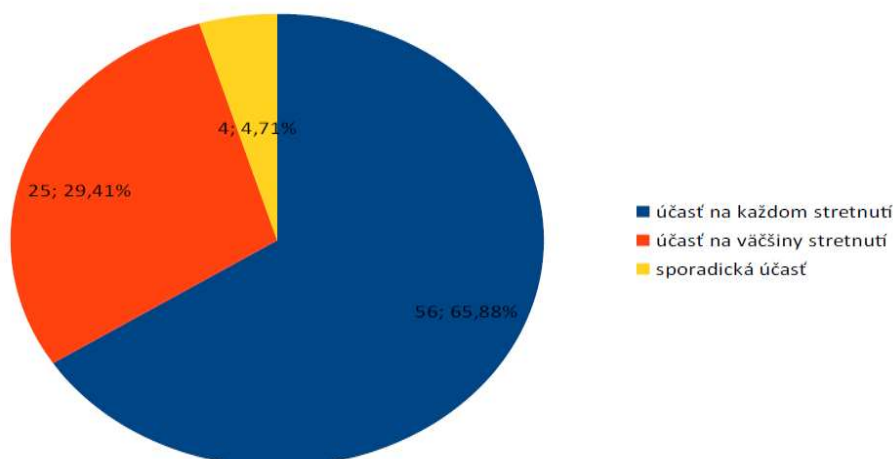
Minimalizovať ne hospodárnosť, neúčelnosť a neefektívnosť vynaložených finančných prostriedkov z EŠIF.
Poskytnúť návrhy a informácie o potrebách cieľových skupín.
Možnosť obhajovať záujmy poľnohospodárskej prvovýroby.
Informovať ostatné mimovládky o priebehu monitoringu EŠIF / komunikovať s nimi pripomienky.
Je to kombináciou odpovedí 1, 3 a 4 s hlavným motívom pričiniť sa o rozumné a efektívne použitie EŠIF.
Zabezpečiť informovanie ostatných MVO v sieti Ekofórum o implementácii OP.

Pravidelnosť účasti na zasadnutiach MV a dôvody neúčasti

Viac než polovica respondentov (56%) uviedla, že sa za posledný rok zúčastňovali všetkých stretnutí MV.

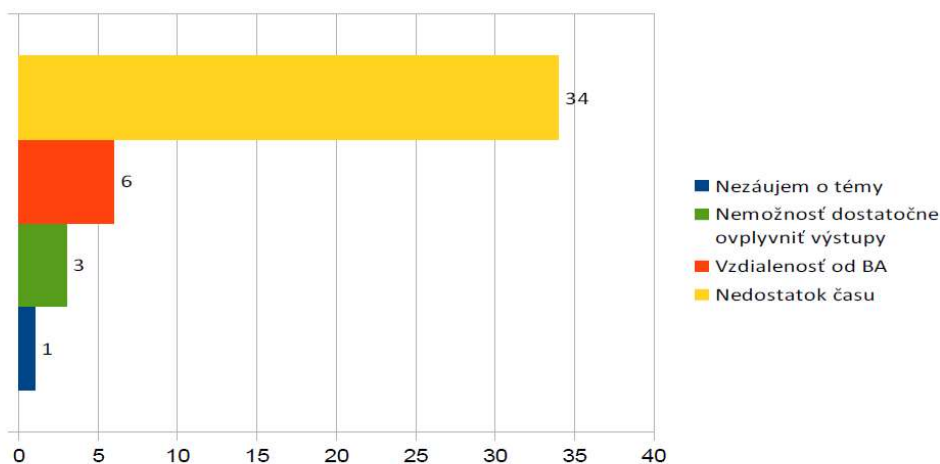
Medzi pravidelnosťou účasti a regionálnym rozložením respondentov nie je významná korelácia. Spomedzi 52 členov výborov z BA, 33 uviedlo, že sa za posledný rok zúčastnili všetkých stretnutí MV (zodpovedá 63,5%). Spomedzi 46 ľudí z iných krajov SR, 23 nevynechalo v poslednom roku žiadne zasadnutie (zodpovedá 50,0%)

Graf č. 6: Otázka „Ako často ste sa za posledný rok zúčastňovali na zasadnutiach MV/ NMV?“

Jednoznačne hlavným dôvodom neúčasti bol nedostatok času. Tento dôvod vybrali všetci respondenti, ktorý sa v poslednom roku nezúčastnili všetkých zasadnutí (celkovo 34 respondentov). Iba šiesti respondenti uviedli ako dôvod vzdialenosť od Bratislavy, pričom išlo o respondentov z Košického, Nitrianskeho a Žilinského kraja. Iba traja respondenti ako dôvod zvolil *Nemožnosť dostatočne ovplyvniť výstupy MV* a jeden vybral možnosť *Nezáujem o témy jednotlivých stretnutí MV*. Nikto nevybral možnosť *Konflikty s inými členmi MV*.

Graf č. 7: Otázka „Ak sa nezúčastňujete všetkých zasadnutí monitorovacieho výboru, aké sú najčastejšie dôvody neúčasti? (Vyberte prosím najviac dve možnosti.)“

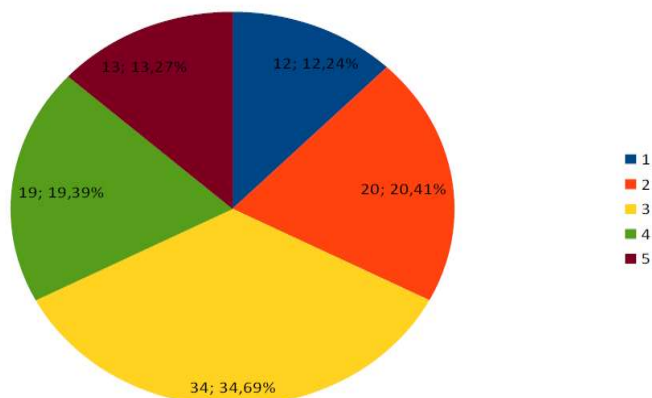
Sebahodnotenie osobnej aktivity

Respondenti mali sami hodnotiť mieru osobnej aktivity, pričom hodnotenie číslo 1 zodpovedalo tvrdeniu: „Zapájam sa veľmi aktívne“ a hodnotenie číslo 5 zodpovedalo tvrdeniu „Som skôr pasívny/a člen/ka.“

Pri sebahodnotení sa respondenti sami rozdelili na Gaussovej krivke. Tretina (32 z 98) vybrala hodnotenia 1 a 2, tretina (34 z 98) vybrala priemerné hodnotenie 3 a opäť 32 z 98 zvolilo hodnotenia 4 a 5.

Neukázala sa žiadna korelácia medzi typom zamestnaním a miere aktivity v MV.

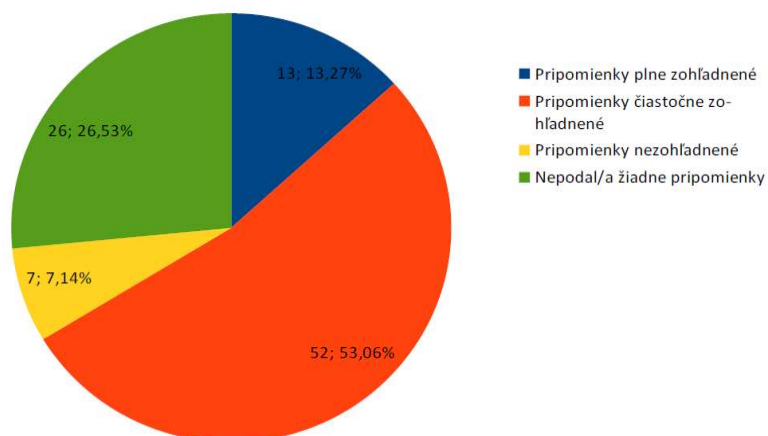
Graf č. 8: Otázka „Na škále 1-5 prosím ohodnoťte Vašu osobnú mieru aktivity v rámci MV.“

Zohľadnenie pripomienok

Polovica respondentov (52 z 98) uviedla, že už podávali v rámci MV pripomienky a tie boli čiastočne zohľadnené. 13 z 98 uviedlo, že ich pripomienky boli plne zohľadnené a len 7 z 98 uviedlo, že neboli zohľadnené vôbec. Štvrtina (26 z 98) zatiaľ žiadne pripomienky nepodávala.

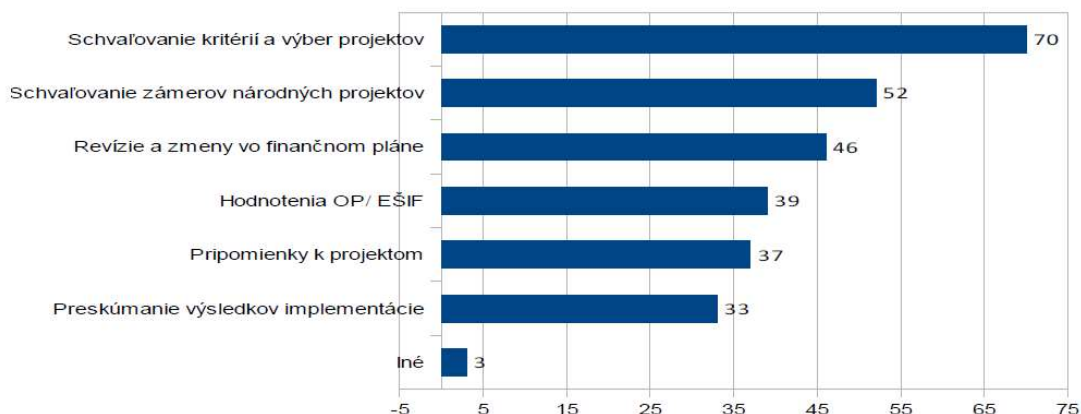
Graf č. 9: Otázka „Do akej miery boli Vaše doterajšie pripomienky v rámci monitorovacieho výboru (MV, NMV) / komisie pri MV zohľadnené?“

Kľúčové aktivity MV

Respondenti ďalej hodnotili, ktoré z aktivít členov MV považujú za kľúčové pre reálnu participáciu členov monitorovacieho výboru na monitorovaní operačného programu. Mali možnosť vybrať tri možnosti. Jednoznačne najviac respondentov (70 z 98) vybralo odpoveď „Schvaľovanie kritérií hodnotenia a výberu projektov v rámci operačného programu.“. Na druhom a treťom mieste boli vybrané možnosti „Schvaľovanie zámerov národných projektov.“ (52 z 98) a „Navrhovanie revízie operačného programu vrátane zmien vo finančnom pláne.“ (46 z 98) Približne tretina respondentov vybrala „Participácia členov MV na vykonávaných hodnoteniach operačného programu / EŠIF“ (39 z 98), „Predkladanie pripomienok týkajúcich sa vykonávania a hodnotenia programu.“ (37 z 98) a „Preskúvanie výsledkov implementácie.“ (33 z 98)

Graf č. 10: Otázka „Ktoré z nasledujúcich možností považujete za kľúčové pre reálnu participáciu členov monitorovacieho výboru na monitorovaní operačného programu? (Vyberte prosím najviac tri možnosti.)“

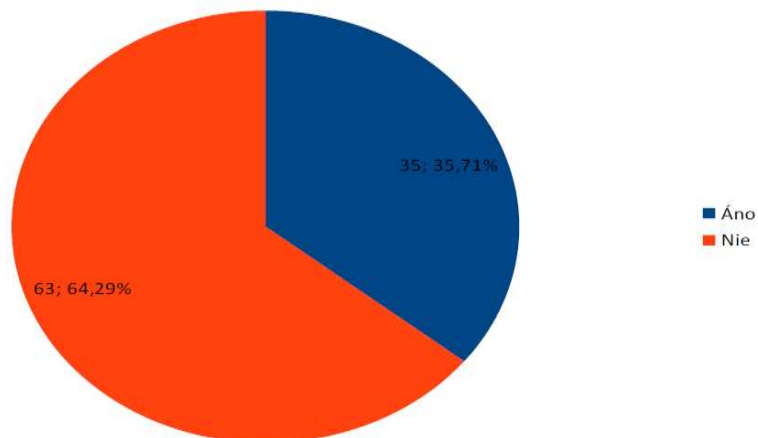
Pri možnosti uviesť inú odpoveď respondenti uviedli:

Možnosť preskúmania finančných tokov na realizáciu jednotlivých projektových dopadov.
Finančné/kapacitné zabezpečenie participácie na monitorovaní, pri podmienke aktívneho zapájania sa.

Názory na rozšírenie činností MV

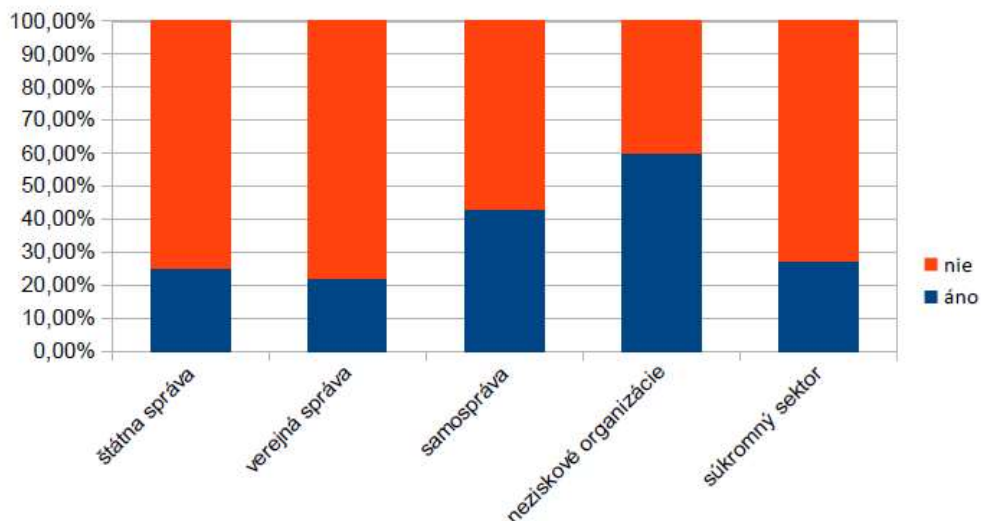
Takmer dve tretiny respondentov sa vyjadrili, že nemajú záujem o ďalšie rozšírenie činnosti monitorovacieho výboru. Iba tretina by s rozšírením súhlasila.

Graf č. 11: Otázka „Mali by ste záujem o ďalšie rozšírenie činnosti monitorovacieho výboru?“

Pri tejto otázke sa ukázali rozdiely medzi respondentmi z rôznych oblastí. Jedine spomedzi ľudí pracujúcich v MVO väčšina (12 z 20) uviedla, že majú záujem o rozšírenie činnosti MV. Spomedzi štátnej a verejnej správy aj súkromného sektora kladne odpovedala menej než tretina.

Graf č. 12: Otázka „Mali by ste záujem o ďalšie rozšírenie činnosti monitorovacieho výboru?“

Respondenti mali možnosť navrhnúť ďalšie činnosti MV. Uviedli nasledovné aktivity:

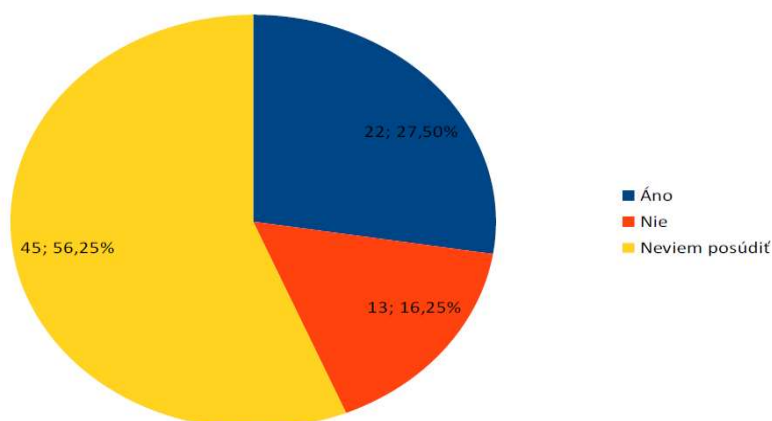
Zjednodušovanie administrácie a riadenia OP.
Ak by mal právo pripomienkovať znenie výziev pred ich zverejnením nedochádzalo by k neustálym aktualizáciám, ktoré značne sťažujú žiadateľom prípravu žiadostí.
Aktívna účasť na monitoringu národných projektov. Účasť na príprave výziev pre DoP.
Analýza časových sklzov v harmonograme jednotlivých výziev v rámci OP KŽP.
Väčšia informovanosť o národných projektoch vo fáze ich schvaľovania. - účasť na tvorbe výziev - kontrola na mieste
Aby na vzdelávanie boli pozývaní aj členovia MV z radov MVO.
Skúmanie výsledkov implementácie na mieste
Hlbšie posudzovať vplyv a dopad OP a EŠIF na rozvoj regiónov
Účasť na schvaľovaní konkrétnych projektových opatrení
1. určite primárnu úlohu v definovaní tém a kľúčových partnerov pre národné projekty; 2. väčší priestor+motiváciu pre reporting a diskusiu korupcie, klientelizmu a pod. 3. sledovanie reportingu a odstraňovania problémov pri implementácii EŠIF (zverejnených vo výročných správach)
Myslím si že by MV mal byť zapojený aj v procese schvaľovania národných projektov nielen ich projektových zámerov. Toto ešte neviem lebo som predchádzajúce OP nemonitoroval ale asi by mal MV byť aktívny Pri navrhovaní zlepšení OP pre nasledujúce obdobie (ak bude)
Podrobnejšia informovanosť o zrealizovaných projektoch, o ich výsledkoch.
Stanoviská k riadiacej dokumentácii OP
Byť infomovaná a v prípade záujmu participovať na tvorbe výziev.
Možnosť pripomienkovať a schvaľovať zámery dopytových výziev na začiatku ich prípravy.
Monitorovací výbor nemá právomoci ovplyvňovať chod implementácie, vyhlasovanie výziev, predkladať opatrenia na akceleráciu, ovplyvňovať oprávnenosť výdavkov. Toto sú najdôležitejšie

prvky. Kontrolná funkcia je absolútne bezzubá, bez reálneho výkonu a možnosti niečo ovplyvniť, pokiaľ sa RO nerozhodne. Tieto kľúčové oblasti by bolo vhodné do budúcnosti upraviť. Inak to zostane len stretnutie na kávu a pokekanie s kolegami z iných rezortov.

Hodnotenie úloh NMV

Väčšina respondentov nevedela posúdiť úlohy členov NMV. Z 35 respondentov, ktorí sa k ich činnosti vyjadrili, 22 považuje ich úlohy za dostatočné pre výkon monitorovania EŠIF a 13 za nedostatočné.

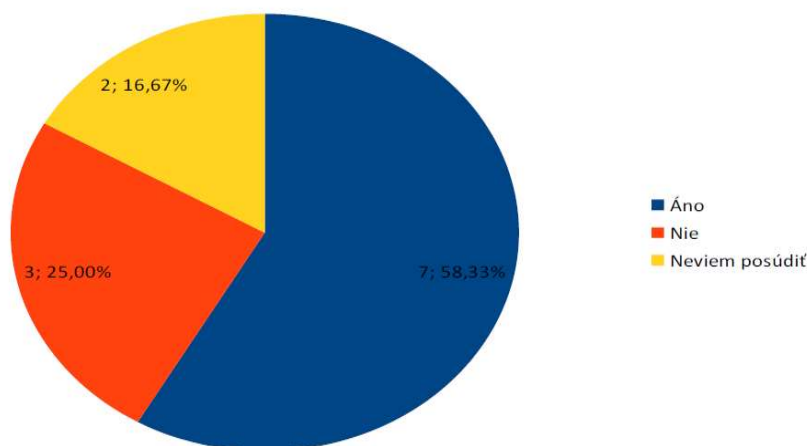
Graf č. 13: Otázka „Považujete úlohy členov Národného monitorovacieho výboru (NMV) za dostatočné pre výkon monitorovania EŠIF?“

Poznámka: Na tieto otázky neodpovedali členovia interregionálnych výborov. Zároveň sa niektorí respondenti nevyjadrili, preto je dokopy 80 odpovedí.

Spomedzi respondentov, ktorí sú sami členmi NMV, 7 z 12 hodnotili úlohy členov za dostatočné.

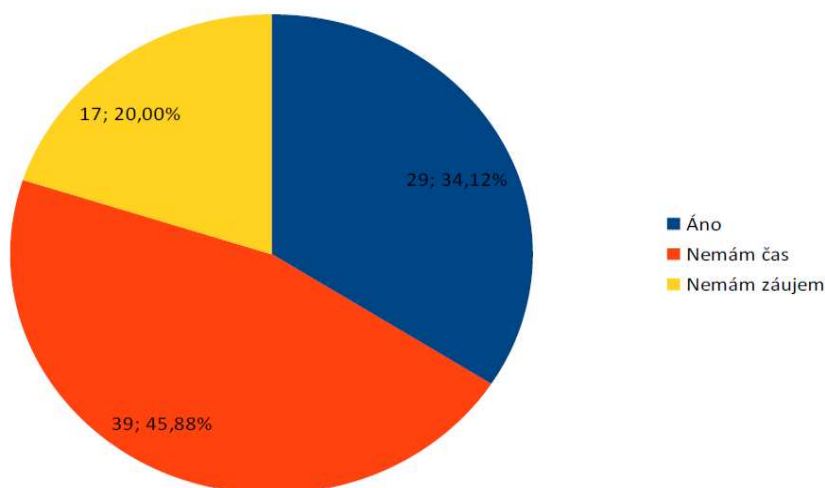
Graf č. 14: Otázka „Považujete úlohy členov Národného monitorovacieho výboru (NMV) za dostatočné pre výkon monitorovania EŠIF?“ - iba členovia NMV (12 respondentov)

Zapojenie pri monitorovaní národných projektov

Tretina respondentov (29 z 85) deklarovali záujem viac sa zapojiť do prípravy a monitorovania národných projektov. Najviac respondentov (39 z 85) uviedlo, že by sa radi zapojili, ale nemajú na to časovú kapacitu. Päťina (17 z 85) uviedla, že nemajú záujem.

Graf č. 15: Otázka „Uvítali by ste väčšiu mieru zapojenia na príprave a monitorovaní národných projektov?“

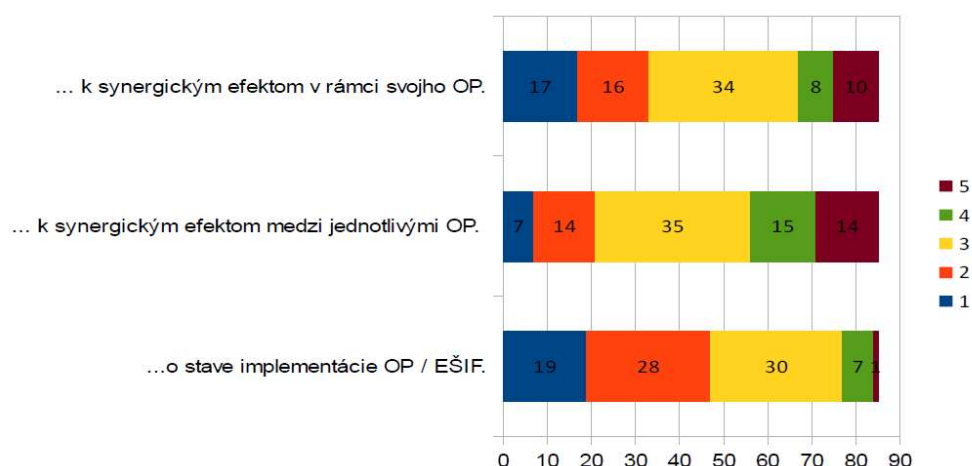

Hodnotenie miery informovanosti

Respondenti hodnotili mieru informovanosti vo vzťahu k trom aspektom operačných programov; (1) o stave implementácie OP; (2) k synergickým efektom medzi jednotlivými OP; (3) k synergickým efektom v rámci svojho OP.

Najviac pozitívnych hodnotení (známky 1 a 2) respondenti uviedli vo vzťahu k informovanosti o stave implementácie OP, bolo ich spolu 47 respondentov. Najmenšia miera informovanosti sa ukázala byť pri synergických efektoch medzi jednotlivými OP. Pri tejto otázke až 29 respondentov dali hodnotenia 4 a 5, teda zhodnotili nedostatočnú informovanosť. Plnohodnotne informovaných (hodnotenie 1 a 2) sa cíti byť len 21 respondentov.

Graf č. 16: Otázka „Na škále 1-5 prosím ohodnoťte Vašu mieru informovanosti Hodnotenie číslo 1 zodpovedá tvrdeniu: „Som plnohodnotne informovaný/á.“ Číslo 5 zodpovedá tvrdeniu: „Som nedostatočne informovaný/á.“

Pri porovnaní medzi členmi jednotlivých OP sa ukazuje, že najlepšie hodnotenia vo vzťahu k informovanosti o stave implementácie OP dali členovia OP LZ (priemerná známka 1,67, hodnotili šiesti respondenti), OP RH (priemerná známka 1,67, hodnotili traja respondenti) a OP INTERREG SK – CZ (priemerná známka 1,67, hodnotili šiesti respondenti).

Pri hodnotení informovanosti o synergických efektoch sa hodnotenia medzi jednotlivými OP výrazne líšili. Najlepšie hodnotenia mal OP II (pri oboch otázkach priemerná známka pod 2,5, hodnotili šiesti respondenti). Celkovo najmenej priaznivé hodnotenie dali členovia OP TP, treba však upozorniť, že tento program hodnotili iba dvaja respondenti. Informovanosť o stave implementácie OP ohodnotili priemernou známkou 3,5 a pri hodnotení informovanosti o synergických efektoch medzi a v rámci OP sa obaja zhodli na známke 5.

Tabuľka č.2: Počet a podiel respondentov z jednotlivých OP

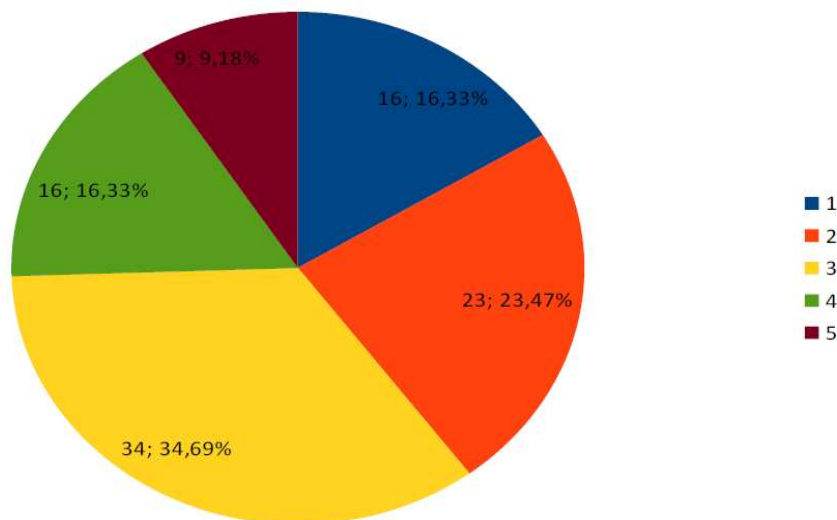
	Priemerné hodnotenie informovanosti o stave implementácia OP	Priemerné hodnotenie informovanosti o synergických efektoch medzi jednotlivými OP	Priemerné hodnotenie informovanosti o synergických efektoch v rámci OP	Celkový počet respondentov ²
OP Val	2,39	3,56	3,06	18
NMV	3,00	3,00	3,00	1
IROP	2,75	3,75	3,00	4
OP KŽP	2,70	3,60	,20	10
OP II	2,50	2,33	1,67	6
OP LZ	1,67	3,17	2,33	6
OP PRV	1,86	3,00	2,86	7
OP RH	1,67	2,67	2,33	3
OP EVS	2,33	3,00	2,67	3
OP TP	3,50	5,00	5,00	2
OP INTERREG SK - AT	2,33	4,00	2,00	3
OP INTERREG SK - CZ	1,67	3,17	2,67	6

Možnosť aktívne ovplyvniť monitorovanie OP/ EŠF

Respondenti ohodnotili svoje možnosti aktívne ovplyvniť monitorovanie OP / EŠF prostredníctvom MV / NMV priemernou známkou 2,79. Takmer 40% (39 z 98) uviedlo kladné známky 1 a 2, tretina vybrala strednú hodnotu 3.

² Tabuľka nezahŕňa 29 respondentov, ktorí zasadať vo viac než jednom výbore a preto sa počty respondentov líšia oproti celkovým počtom uvedeným v úvode analýzy.

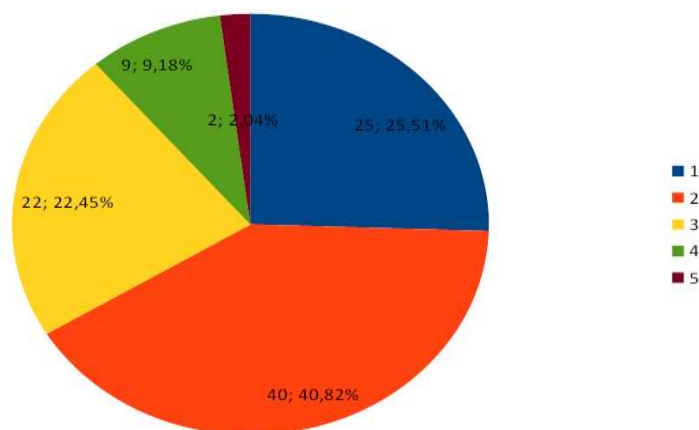
Graf č. 17: Otázka „Na škále 1-5 prosím ohodnoťte Vaše možnosti aktívne ovplyvniť monitorovanie OP / EŠF prostredníctvom MV / NMV. Číslo 1 zodpovedá tvrdeniu: „Mám možnosť“. Číslo 5 zodpovedá tvrdeniu: „Nemám možnosť“.“

Hodnotenie komunikácie s riadiacim orgánom

Komunikáciu s riadiacim orgánom ohodnotili v priemere známku 2,21. 65 z 98 respondentov dalo dobré hodnotenia 1 a 2 a iba 11 respondentov dalo známky 4 a 5.

Graf č. 18: Otázka „Na škále 1-5 prosím ohodnoťte úroveň komunikácie s riadiacim orgánom. Číslo 1 zodpovedá tvrdeniu: „Komunikácia s riadiacim orgánom je výborná.“ Číslo 5 zodpovedá tvrdeniu: „Komunikácia s riadiacim orgánom nie je dobrá.“

Hodnotenie komunikácia s RO a možnosť ovplyvňovať v jednotlivých OP

Hodnotenie komunikácie s riadiacim orgánom sa medzi jednotlivými OP mierne líši. Najlepšie hodnotenie (priemerná známka 2) získali OP II, OP LZ, OP PRV a OP INTERREG SK-CZ. Všetky tieto OP hodnotilo 6, príp. 7 respondentov. Najmenej priaznivé v oblasti komunikácie s RO získal OP TP (priemerná známka 4), pričom ho však hodnotili len dvaja respondenti.

Pri hodnotení možnosti aktívne ovplyvniť monitorovanie OP / EŠF najlepšie hodnotenia dávali členovia OP II (priemerná známka 1,17, hodnotili šiesti respondenti). Najkritickejší boli členovia IROP (priemerná

známka 3,75, hodnotili štyria respondenti), OP PRV (priemerná známka 3,57, hodnotili siedmi respondenti), OP KŽP (priemerná známka 3,50, hodnotili desiaty respondenti), OP TP (priemerná známka 3,50, hodnotili dvaja respondenti).

Tabuľka č.3: Priemerné hodnotenie komunikácie s riadiacim orgánom a možnosti aktívne ovplyvniť monitorovanie OP / EŠIF podľa jednotlivých OP

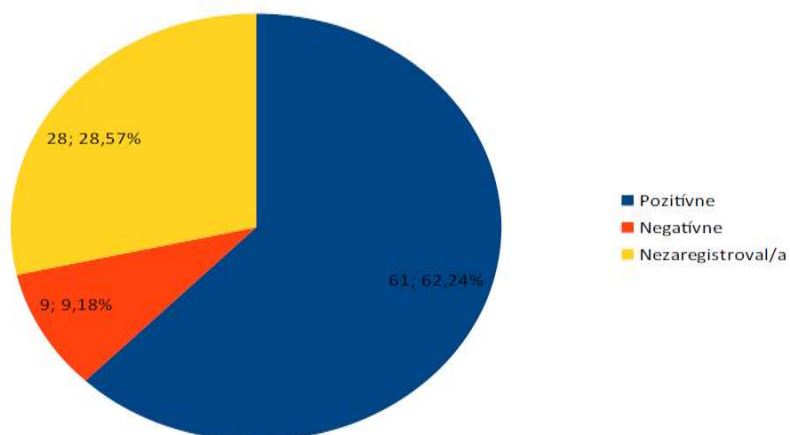
	Priemerné hodnotenie komunikácie s riadiacim orgánom	Priemerné hodnotenie možnosti aktívne ovplyvniť monitorovanie OP / EŠIF	Celkový počet respondentov ³
OP Val	2,61	2,83	18
NMV	3,00	3,00	1
IROP	3,25	3,75	4
OP KŽP	2,40	3,50	10
OP II	2,00	1,17	6
OP LZ	2,00	3,17	6
OP PRV	2,00	3,57	7
OP RH	2,33	3,00	3
OP EVS	2,33	2,67	3
OP TP	4,00	3,50	2
OP INTERREG SK - AT	2,67	2,67	3
OP INTERREG SK - CZ	2,00	2,67	6

Vnímanie zmeny zloženia MV

Zvýšenie počtu zástupcov hospodárskych a sociálnych partnerov a subjektov, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, v monitorovacích výboroch vníma pozitívne vyše dve tretiny respondentov (61 z 98). Negatívne zmenu vníma necelá desatina respondentov (9 z 98), každý štvrtý ju nezaregistroval (28 z 98).

³ Tabuľka nezahŕňa 29 respondentov, ktorí zasadať vo viac než jednom výbore a preto sa počty respondentov líšia oproti celkovým počtom uvedeným v úvode analýzy.

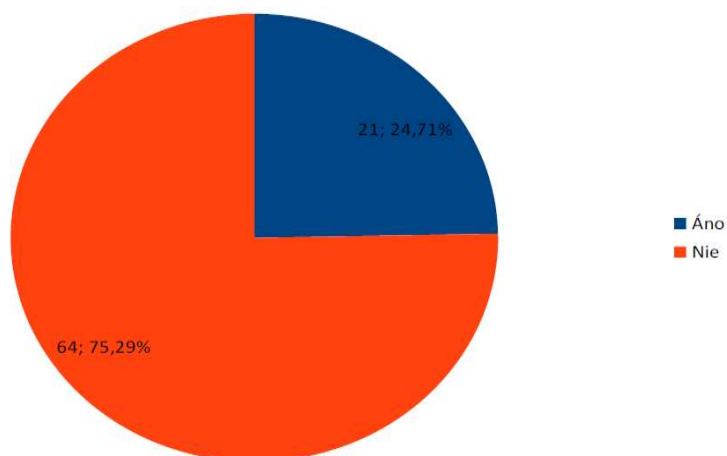
Graf č. 19: Otázka „Ako vnímate zvýšenie počtu zástupcov hospodárskych a sociálnych partnerov a subjektov, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, v monitorovacích výboroch? (Zmena sa udiala na základe novely zákona o príspevku z EŠIF.)“

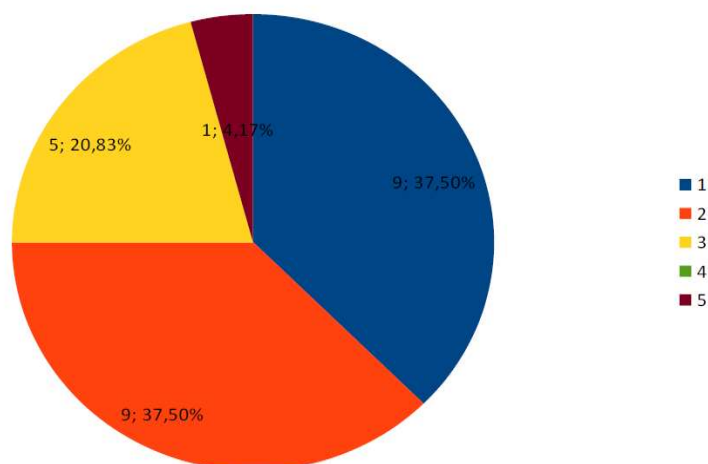
Hodnotenie pracovných skupín pri monitorovacom výbore

Len 21 respondentov sú zároveň členovia pracovnej skupiny (PS) pri monitorovacom výbore. Tri štvrtiny tých, ktorí sa k PS vyjadrovali ju hodnotili veľmi pozitívne známkou 1 alebo 2. Priemerné hodnotenie bolo 2,0.

Graf č. 20: Otázka „Ste členom/členkou komisie pri monitorovacom výbore? (Ak ste členom aspoň jednej komisie, uveďte áno.)“

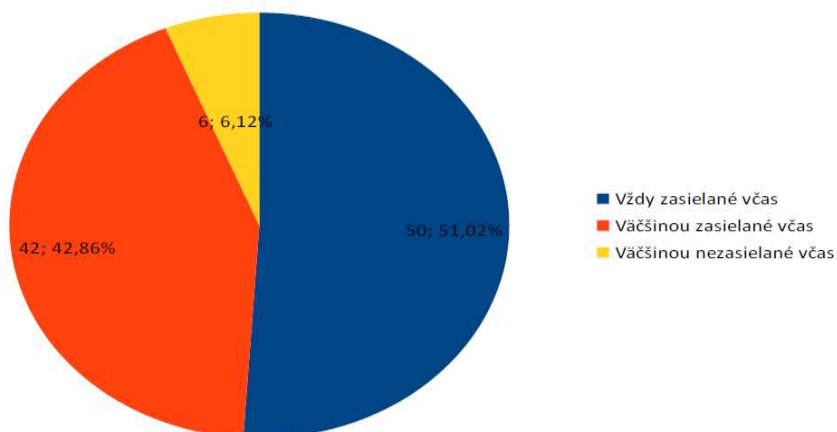
Graf č. 21: Otázka „Ak áno, prosím ohodnoťte na škále 1-5 činnosť pracovnej skupiny.“

Dodržanie termínov pri zasielaní podkladov

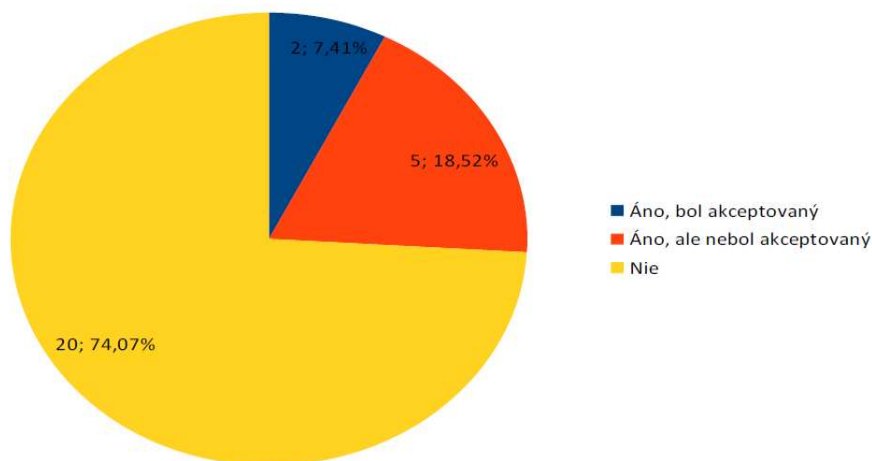
Zasielanie podkladov členom monitorovacích výborov hodnotí polovica respondentov (50 z 98) ako vždy zasielané včas. Len šesť respondentov uviedlo, že podklady väčšinou nie sú zasielané včas. Medzi nimi boli o.i. traja členovia IROP a traja členovia OP PRV (viacerí respondenti sú členovia viacerých OP súčasne).

Graf č. 22: Otázka „Sú členom monitorovacích výborov zasielané podklady na monitorovací výbor včas, v súlade so štatútom MV / NMV?“

Len sedem respondentov uviedlo, že pri nedodržaní štatútu MV podali podnet na zmenu, pričom v dvoch prípadoch bol akceptovaný a v piatich nebol.

Graf č. 23: Otázka „Ak nie, dali ste podnet na zmenu?“

Ďalšie pripomienky

Respondenti mali možnosť vyjadriť v dotazníku aj vlastné návrhy a pripomienky.

Komunikácia je formálna, uvítala by som, keby sa informácie o priebehu implementácie OP predkladali priebežne, nie len pred zasadnutím MV.

Odporúčame riadiacim orgánom všetky dokumenty, ktoré majú byť predmetom schvaľovania MV pred zasadnutím predrokovať a nájsť konsenzus minimálne s kľúčovými subjektami ako je Európska komisia, sprostredkovateľské orgány, ZMOS, zapojení partneri, CKO, CO, OA atď. Samotný monitorovací výbor by sa tak venoval výlučne problémovým bodom, v ktorých nenastala zhoda pri predrokovani s cieľom predísť siahodlým často nekonštruktívnym rozpravám a predĺženiu rokovania na celý deň, v dôsledku čoho v závere zasadnutí MV nie je uznášaniaschopný a je potrebné znovuzvolanie zasadnutia MV, resp. per rollam schvaľovanie.

V monitorovacom výbore je veľa ľudí, čo s výskumom a inováciami nemajú nič spoločné.

Monitorovacie výbory sa javia ako „prikyvovacie“ , výbory "ÁNO", väčšia časť zástupcov ústredných orgánov štátnej správy nevystupujú aktívne, ako by sa ich problematika netýkala. Často sú prítomný už len splnomocnené osoby členov MV, ktorý nemajú dostatočné znalosti s problematiky a sú vyslaný členom MV len na sledovanie priebehu, aby sa dohodnutí scénar nezmenil. Súvisí to pravdepodobne so spôsobom práce MV. Pred zasadnutím sú separátne rokovania s dotknutými štátnymi orgánmi, kde sa "dohodnú". Následne je technické rokovanie so zástupcami s EK, kde sa taktiež "dohodnú". A na rokovaní vystupuje tretia strana - neziskovky + súkromný sektor, ktorý sa pred zasadnutím MV "Nedohodli". Tomu zodpovedajú priebehy rokovaní MV, kedy tretia strana sa pýta otázky a dáva návrhy, ktoré už boli vyriešené atď. Je to potom nekonštruktívne.Pre zlepšenie práce by výsledky separátnych rokovaní mali byť známe pred rokovaním MV, aby bolo na čo aktuálne reagovať.

1. spraviť poriadok v zložení MV, RO a štátna správa (+ rozpočtové, príspevkové a inak štátom dotované organizácie) nemôžu mať viac ako 1/3 hlasov;
2. podstatne lepšie a hlavne participatívne zapájať soc/ekonom. partnerov do procesu prípravy/tvorby OP, resp. pri výzvach;
3. vytvoriť/budovať možnosť on-line meetingov a hlasovaní, ktoré budú oproti per-rollam obohatené diskusiami;

4. povinné zverejňovanie všetkých výstupov MV z OPs (vrátane pripomienok členov MV a ich vyhodnotenia);
5. prísna podmienka dostatočného času na pripomienkovanie materiálov do schvaľovania - min. 10 prac. dní.;
6. vylúčenie konfliktu záujmov v hlasovaniach/diskusiách, napr. v prípadoch národných projektov, keď zástupca, pracovník žiadateľa je aj členom MV a intenzívne ovplyvňuje diskusiu/hlasovanie (bez potrebnej kritickej oponentúry). V týchto prípadoch by mal mať takýto člen možnosť projekt predstaviť a potom (už iba) odpovedať na otázky, bez možnosti hlasovania a aktívneho vstupovania do diskusie.
7. zabezpečiť dostatočné kapacity/financie pre participáciu neštátnych členov MV, vrátane prípravy, spracovania materiálov a cestovania na jednotlivé zasadania...

Zriadenie Komisií pri MV OP LZ bol nepochybne krok vpred. Nedoriešenou, okrem iného ostáva otázka odbornej spôsobilosti nominantov za jednotlivé subjekty. V prípade záujmu o bližšiu špecifikáciu ďalších návrhov na zlepšenie fungovania MV alebo K- MV OP LZ prikladám telefonický kontakt: 0907 712 333 (Šumný).

V štatúte Monitorovacích výborov a komisiách pri MV, pri hlasovaní formou Per Rollam zmeniť znenie tak, že člen MV, alebo komisie, ktorý nehlasuje: jeho hlas je považovaný ako nesúhlas s predloženým písomným návrhom.

Monitorovací výbor nemá žiadnu silu ovplyvniť implementáciu príslušného OP. MV len schvaľuje to čo potrebuje RO. Často členovia MV nesúhlasia s krokmi RO, ale zostane to na tom, že zástupca RO sa k tomu vyjadrí a pokračuje sa ďalej. Nemyslím si, že MV má mať kompetencie ako mestské alebo obecné zastupiteľstvo, no určitú silu voči RO by si zaslúžil.

Veľké množstvo materiálov k preštudovaniu pred MV a prerokovaniu na MV - zväžiť, či v takom prípade by nebolo vhodné org. radšej viac zasadnutí MV z dôvodu širokej problematiky k prerokovaniu.

Ako členka MV nemám žiadne informácie o schvaľovaní národných projektoch a vyhlásení výziev. Pýtam sa, ako informácie o vypísaní výziev RO informuje na verejnosť, keď o tom neinformuje ani členov MV.

Zo zasadnutí MV odchádzať s veľmi nejasnou informáciou o napredovaní implementácie OP napriek tomu, že MV trvá niekoľko hodín - forma informovanosti je nejasná.

Monitorovací výbor je zbytočný!

Nemá možnosť ovplyvniť čokoľvek, nakoľko členovia nedostávajú informácie potrebné k rozhodovaniu!

Názor podnikateľov sa vzhľadom na zloženie výboru (prevažne zástupcovia štátu, ktorí hlasujú vždy jednotne) nedá nikdy presadiť!

Zmena spôsobu informovania o implementácii. Zahrnutie obsahových informácií z projektov a výziev, reportovanie o výsledkoch a plnení stanovených cieľov, nie iba o finančných tokoch a kontrahovaní.

Reportovanie o činnosti pracovných skupín a komisií pod MV.

Reportovanie o práci na uplatnení horizontálnych princípov.

Aktívne informovanie zo strany RO aj mimo zasadnutí MV. Zasielanie aspoň štvrtročných správ o implementácii. Minimum omáčky. Plus súčasťou správ je aj výhľad aktivít v rámci implementácie OP na najbližší štvrťrok.

MV nefungujú ako by mali.

Navrhujem znížiť pomer členov sektoru statnej správy prípadne organizácií prepojených priamo na štátnu správu

Informácie a podklady posielat' skôr, aby aj členovia MVO mali čas pri preštudovať podklady k zasadnutiu, preplácať aspoň cestovné náklady členom mimo Bratislavu

Mali by sa viacej brať na zreteľ pripomienky chovateľov, pretože čerpanie pre drobných podnikateľov je veľmi administratívne náročné, vydanie jednoduchého návodu na prípravu projektov, zbytočné hodnotiace komisie.

4. NÁVRHY A ODPORÚČANIA

Existujúci rámec funkcií MV vymedzený v Systéme riadenia EŠIF je postačujúci.

Členovia monitorovacích výborov nemajú záujem o ďalšie rozšírenie činností. Skôr očakávajú zefektívnenie existujúcich činností MV a to hlavne v oblasti posilnenia informovanosti a možností aktívnejšieho ovplyvňovania monitorovania OP.

Najčastejšie návrhy respondentov sa týkali:

- Prípravy NP a ich aktívneho monitorovania;
- Aktívnej informovanosti o výzvach pre DoP;
- Možnosti participácie na príprave výzvy pre DoP;
- Posilnenia informovanosti RO o stave implementácie;